

PROGRAM PROFILAKTYKI

Zespołu Szkół Ogólnokształcących Nr 2 im. G. Morcinka

obowiązujący od roku szkolnego 2016/2017

Program profilaktyki Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 2 zakłada realizację spójnych działań zmierzających do wzmocnienia młodzieży w procesie radzenia sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi oraz tworzenia konstruktywnej wizji własnego funkcjonowania w wymiarze zdrowotnym, psychicznym i społecznym. Podstawę do jego skonstruowania stanowiła przeprowadzona diagnoza oraz konsultacje z gronem pedagogicznym, przedstawicielami uczniów i rodziców. Szkolny program profilaktyki jest uzupełnieniem szkolnego programu wychowawczego, a w jego realizację w sposób systemowy zaangażowani są wszyscy członkowie rady pedagogicznej, uczniowie oraz rodzice. Ewaluacja programu dokonywana jest corocznie przez wszystkie zaangażowane w jego realizację podmioty z wykorzystaniem różnorodnych form zbierania opinii, wniosków i propozycji.

PODSTAWA PRAWNA:

- ustawa z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty,
- ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 roku o ochronie zdrowia psychicznego,
- ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii,
- ustawa z dnia 26 października 1982 roku o postępowaniu w sprawach nieletnich,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- Konwencja o Prawach dziecka z dnia 20 listopada 1989 roku,
- Rządowy program na lata 2014 – 2016 „Bezpieczna i przyjazna szkoła”,
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 roku w sprawie zakresu

i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.

CELE PROGRAMU:

- budowanie bezpiecznego i przyjaznego środowiska szkoły,

- wspieranie uczniów w procesie rozpoznawania i konstruktywnego zaspokajania własnych potrzeb,
  - rozwijanie kompetencji społecznych uczniów,
  - zapobieganie zachowaniom ryzykownym wśród młodzieży,
- zachęcanie młodzieży do podejmowania świadomych decyzji dotyczących własnego życia i zdrowia,
- kształtowanie umiejętności konstruktywnego radzenia sobie ze stresem i problemami życiowymi,
  - zapobieganie chorobom cywilizacyjnym,
- rozwijanie wiedzy związanej z prowadzeniem zdrowego stylu życia oraz wspieranie postaw prozdrowotnych wśród młodzieży,
  - przeciwdziałanie używaniu substancji psychoaktywnych,
  - zapobieganie uzależnieniom od gier komputerowych, Internetu, hazardu,
  - przeciwdziałanie agresji i przemocy w środowisku uczniowskim,
- zwiększenie świadomości młodzieży związanej z odpowiedzialnością za własne bezpieczeństwo,
- rozwijanie wiedzy młodzieży na temat konsekwencji prawnych jej codziennych zachowań,
  - kształtowanie postaw altruistycznych.

ZADANIA SZCZEGÓŁOWE I SPOSOBY ICH REALIZACJI

OBSZAR DZIAŁAŃ	CELE	SPOSOBY REALIZACJI
<p>I.</p> <p>Diagnoza</p>	<p>Diagnoza problemów środowiska uczniowskiego w zakresie szeroko rozumianego bezpieczeństwa obejmująca:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poczucie integracji uczniów z zespołem klasowym oraz bezpieczeństwa w środowisku szkolnym, • umiejętność radzenia sobie ze stresem wynikającym z wymagań edukacyjnych i kontaktami z grupą rówieśniczą, 	<ul style="list-style-type: none"> • Analiza dokumentacji naborowej uczniów • Ankiety, kwestionariusze, • Rozmowy indywidualne z uczniami, rodzicami, wychowawcami klas, • Obserwacja zespołów klasowych w trakcie zajęć szkolnych, wycieczek oraz innych sposobności wychowawczych,

	<ul style="list-style-type: none"> • kontakty z alkoholem i palenie papierosów, • używanie środków psychoaktywnych ze szczególnym uwzględnieniem dopalaczy, • funkcjonowanie uczniów w obszarze korzystania z Internetu oraz gier komputerowych, • agresję rówieśniczą z naciskiem na różnorodne formy cyberprzemocy, • przemoc domową, • wiedzę na temat zagrożeń uzależnieniami, chorobami cywilizacyjnymi i HIV, • najczęstsze sposoby spędzania czasu wolnego przez uczniów, • nawyki żywieniowe uczniów, • doświadczeń w zakresie korzystania ze wsparcia szkoły oraz korzystania z pomocy psychologiczno – pedagogicznej. 	<ul style="list-style-type: none"> • Dokumentacja pedagoga i psychologa szkolnego • Współpraca z instytucjami – Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, MOPS w Rudzie Śląskiej, OIK, policja, straż miejska.
<p style="text-align: center;">II.</p> <p style="text-align: center;">Zapobieganie przejawom niedostosowania społecznego</p> <p style="text-align: center;">oraz</p> <p style="text-align: center;">przeciwdziałanie przemocy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Wspieranie uczniów w rozwoju emocjonalnym i rozwiązywaniu problemów okresu dojrzewania; • Rozwijanie u uczniów samoświadomości i poczucia własnej wartości, • Zachęcanie uczniów do odkrywania duchowości i budowania osobistej hierarchii wartości, • Rozwijanie kompetencji 	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia psychoedukacyjne poświęcone problemom okresu dojrzewania i radzeniu sobie z emocjami, • Wykorzystywanie związanych z codziennym funkcjonowaniem sytuacji wychowawczych w celu modelowania konstruktywnych sposobów doświadczania i wyrażania emocji przez uczniów, • rozmowy indywidualne

	<p>komunikacyjnych i umiejętności społecznych uczniów,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zachęcanie uczniów do przejawiania postaw prospołecznych i altruistycznych, • Zaznajomienie uczniów z zagadnieniami związanymi z przemocą domową oraz procedurami umożliwiającymi uzyskanie pomocy w wypadku jej zaistnienia, • Zapoznanie uczniów z informacjami na temat form agresji rówieśniczej oraz możliwościami uzyskania wsparcia w sytuacji jej wystąpienia, • Zachęcenie uczniów do korzystania z profesjonalnej pomocy psychologiczno-pedagogicznej w sytuacji doświadczania trudności osobistych. 	<p>z wychowawcami, psychologiem i pedagogiem szkolnym;</p> <ul style="list-style-type: none"> • współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną oraz instytucjami i ośrodkami specjalistycznymi w zakresie diagnozy i terapii uczniów zgłaszających poważniejsze trudności osobiste, • systematyczna realizacja warsztatów, pogadanek i prelekcji poświęconych zachowaniom ryzykownym młodzieży oraz szeroko rozumianej problematyce bezpieczeństwa, • Współpraca z instytucjami – Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, MOPS w Rudzie Śląskiej, OIK, policja, straż miejska. • przygotowywanie projektów przedmiotowych, pozwalających na odkrycie potencjału i zasobów uczniów; • Zachęcenie uczniów do udziału w akcjach charytatywnych (Szlachetna Paczka, Koncert Noworoczny) oraz systematycznej pracy w wolontariacie szkolnym (współpraca ze świetlicą socjoterapeutyczną, Pola Nadziei, Banki Żywności, WOŚP, Schronisko „Fauna”)
<p>III. Zapobieganie uzależnieniom chemicznym i behawioralnym</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zaznajomienie uczniów z mechanizmami powstawania uzależnień od substancji odurzających oraz uzależnień behawioralnych, 	<ul style="list-style-type: none"> • Cykliczne prowadzenie działań edukacyjnych z zakresu profilaktyki uzależnień chemicznych (alkohol, narkotyki, dopalacze,

<p>oraz zagrożeniu zarażeniem HIV</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Wspieranie uczniów w zakresie rozpoznawania i radzenia sobie z sytuacjami presji ze strony rówieśników związanej z sięganiem po alkohol i środki psychoaktywne, • Zapoznanie uczniów z normami dotyczącymi kontaktów z alkoholem i środkami odurzającymi oraz systemem interwencji związanych z ich łamaniem, • Poszerzanie wiedzy uczniów na temat konsekwencji prawnych, psychologicznych, społecznych i zdrowotnych sięgania po środki odurzające, • Zapoznanie uczniów z ośrodkami oraz zasadami korzystania z pomocy terapeutycznej dla osób sięgających po środki odurzające oraz członków ich rodzin, • Zapoznanie uczniów z informacjami na temat sposobów zapobiegania zakażeniu wirusem HIV oraz zasad i możliwości jego diagnozowania. 	<p>nikotyna) i behawioralnych we współpracy z ośrodkami specjalistycznymi służby zdrowia (OPiLU, Dom Nadziei),</p> <ul style="list-style-type: none"> • Systematyczna realizacja rekomendowanych przez PARPA, Krajowe Biuro ds. Narkomanii oraz Sanepid programów profilaktycznych dla młodzieży („ARS, czyli jak dbać o miłość”, „Smak życia”, itp.), • Zaznajomienie uczniów ze Statutem Szkoły i WSO, • Spotkania z przedstawicielami policji, straży miejskiej, prawnikami, pracownikami uczelni wyższych zajmującymi się aspektami zdrowotnymi, społecznymi, prawnymi kontaktów ze środkami psychoaktywnymi, • Mediacje, nauka rozwiązywania konfliktów prowadzone przez pedagoga i psychologa szkolnego. • Zajęcia poświęcone zasadom efektywnej komunikacji i asertywności, • Stworzenie możliwości podejmowania działań zapobiegając, • Prowadzenie działań edukacyjnych na temat HIV/AIDS we współpracy ze Szpitalem Zakaźnym w Chorzowie, udział w miejskich konkursach i akcjach profilaktycznych poświęconych temu problemowi,
--	---	---

		<ul style="list-style-type: none"> • Organizowanie spotkań edukacyjnych dla rodziców mających dostarczyć im informacji o czynnikach chroniących i możliwościach wspierania młodzieży w sytuacji kontaktów ze środowiskami psychoaktywnymi.
<p>V.</p> <p>Zapobieganie chorobom cywilizacyjnym i promocja zdrowego stylu życia</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie uczniów z zasadami zdrowego stylu życia, higieny osobistej oraz dbałości o własne ciało, • Zaznajomienie uczniów z wiedzą na temat chorób cywilizacyjnych (cukrzyca, choroby serca, nowotwory, depresja) i zasad postępowania prowadzącymi do ich zapobiegania, • Zachęcanie uczniów do korzystania z badań profilaktycznych proponowanych przez ośrodki służby zdrowia, • Zapoznanie uczniów z informacjami na temat HIV i AIDS, • Zapoznanie uczniów z zasadami zdrowego żywienia, symptomami zaburzeń odżywiania oraz adresami placówek specjalizujących się w ich leczeniu, • Kształtowanie u uczniów postaw prozdrowotnych oraz nawyku aktywnego wypoczynku; • Motywowanie uczniów do organizacji czasu wolnego według zasad zdrowego stylu życia; 	<ul style="list-style-type: none"> • Spotkania edukacyjne poświęcone higienie osobistej i zasadom zdrowego stylu życia, • Prowadzenie działań z zakresu profilaktyki chorób cywilizacyjnych • Realizacja rekomendowanych programów profilaktycznych z zakresu promocji zdrowia („Znamię- znam je”, „Podstępne wzw” , „Wybierz życie – pierwszy krok”) • Edukacja na temat HIV i AIDS; • Warsztaty i pogadanki ze specjalistami z zakresu medycyny , dietytyki, gastronomii i psychologii zdrowia; • Udział w wykładach profilaktycznych w GENOM i Sanepidzie; • Przygotowanie Dni Promocji Zdrowia Profilaktyki (warsztaty, pogadanki, spotkania ze znanymi ludźmi; lekcje koleżeńskie, wystawy, gazetki) oraz innych projektów edukacyjnych. • Realizacja lekcji z zakresu Wychowania do Życia w Rodzinie;

		<ul style="list-style-type: none"> • Uczestnictwo w rozgrywkach międzyszkolnych i regionalnych; • Udział w zajęciach pozalekcyjnych (basen, koła zainteresowań, wycieczki);
--	--	--